

V 27. knjigi Loških razgledov je ob sedemdesetletnici dr. Antona Polenca izšel zanimiv razgovor o njegovem življenju in delu. Tam sta predstavljena njegovo življenje in delo do leta 1980, torej do časa, ko je jubilan stopil v pokoj. Za mnoge je upokožitev konec delovanja, za dr. Antona Polenca pa to sploh ne velja. Prof. Planini, ki se je takrat z njim pogovarjal, je dobesečno izjavil: *»Zdaj delam in gospodarim, kakor vidiš, na svojem domu tu v Puštalu. Vsa leta službovanja v Ljubljani sem se vozil iz Kranja v Ljubljano, zdaj se pa vozim iz Kranja v Loko.«* Toda to velja samo za delo na vzorno vzdrževanem znamenitem domu v Puštalu. Obenem pa z njemu lastno vmeno in marljivostjo raziskuje pajke, piše o tem znanstvene razprave in skrbi za popularizacijo znanosti.

V zadnjih desetih letih je nadaljeval s podrobnim preučevanjem pajkov na loškem območju. S pastmi, ki jih je obnavljal in iz njih pobiral ulov vsa leta na različnih mestih in v različnih rastlinskih združbah, je ugotavljal sestavo favne pajkov in njihovo dinamiko na Ratitovcu, na Soriški planini in okoliških vrhovih, v Hrastnici, na Križni gori, na Vancovcu, v Zalem Logu, v Soteski, na Hrastniku, Osovniku pa tudi v bližini svojega doma v Puštalu. O rezultatih raziskovalnega dela je sproti poročal v Loških razgledih in v letih 1980–1989 v vsaki številki objavil prispevek. V 36. zvezku Loških razgledov pa je naredil sintezo vseh dosedanjih raziskav Loškega ozemlja in podal sistematski pregled pajkov. To je dragoceno delo, ki obravnava 299 vrst pajkov, in je tehten prispevek poznavanju pajkov Slovenije v favnističnem in ekološkem pogledu. Pri tem je bil ves čas zvest Loškim razgledom in jim dajal veljavo pri uveljavljanju v širšem evropskem prostoru, saj so njegova dognanja pomemben prispevek k poznavanju evropske favne pajkov, saj loško ozemlje leži na pomembnem prehodu med Alpami in dinarskim svetom.

V zadnjem desetletju pa je raziskovalno dejavnost še bistveno razširil. V sodelovanju

z Biološkim inštitutom Jovana Hadžija ZRC SAZU je raziskoval pajke v raznih predelih Slovenije. Favno pajkov je raziskoval z ustaljeno in preizkušeno metodo lovilnih pasti, ki jih je praznil in obnavljal vse leto, kar mu je dalo dober pregled pojavljanja določenih vrst v vseh letnih časih. Tako je preučeval dinamiko in sestavo populacij pajkov v Belici pri Čabru, na Turnu in v Smrekovem žlebu na Veliki gori pri Ribnici, na Travnici gori in nad Sodražico. Sledile so raziskave v okolici Komna, nad Lokavcem in na Čavnu. Zanimive rezultate so dale raziskave v okolici Breginja, pri Podbeli, Kobaridu, Ljubinjcu nad Tolminom in pri Kneži. Naslednje raziskave so bile usmerjene na Dleskovsko planoto in na podnožje Raduhe pri Rogovilcu v Savinjski dolini. Nato je sledilo delo na Dobrovljah, kjer je zbiral gradivo na različnih mestih med Letušem in Nazarji. Pomembne rezultate je dalo raziskovanje pajkov na profilu od podnožja do vrha Raduhe, temu pa je sledilo preučevanje pajkov v Logarski dolini, v Matkovem kotu in pod Olševo. Zadnja tri leta je usmeril raziskave na pogorja Smrekovca, Me-nine planine in na Paški Kozjak. Tako je na terenu zbral veliko novega gradiva, dopolnil poznavanje dinamike populacij in veliko prispeval k favnistiki te zanimive in bogate živalske skupine. Ves ulovljeni material je sproti pregledoval, beležil število ulovljenih primerkov za vsak mesec posebej. V zadnjem letu je gradivo uredil in ga uvrstil v bogato in znanstveno izredno pomembno zbirko.

Dr. Anton Polenc je prvič poročal o raziskavah pajkov pri nas leta 1953 na I. kongresu biologov Jugoslavije v Zagrebu. Od takrat je minilo sedemintrideset let, v katerih je posvetil preučevanju pajkov veliko časa in truda. Raziskoval je pajke v različnih rastlinskih združbah od morskega obrežja v Slovenskem Primorju do Goriškega v skrajnem delu vzhodne Slovenije, raziskoval je pajke od obale pa do najvišjih vrhov in veliko prispeval k razširjenemu poznavanju pajkov Slovenije.

Ob obilnem raziskovalnem delu je skrbel

tudi za izobraževanje mladega rodu. Napisal je več knjižic o življenju živali v različnih okoljih, vse so napisane v zanj značilnem razumljivem in privlačnem jeziku in tako spodbuja tudi najmlajše k opazovanju narave in dogajanj v njej.

Za svoje delo je prejel visoka državna odlikovanja, nagrade in druga priznanja. Prirodoslovno društvo Slovenije, ki mu je bil več let predsednik, ga je izbralo za svojega častnega člana. Običinska skupščina pa je ob 80-letnici imenovala dr. Antona Polenca za

častnega občana Škofje Loke, v znak spoštovanja Škofjeločanov do njegovih strokovnih, raziskovalnih in znanstvenih dosežkov doma in v mednarodnem strokovnem svetu.

Prof. dr. Antonu Polencu želimo ob visokem jubileju še veliko zdravih in uspešnih let, želimo, da bi tako redno kot doslej sodeloval pri Loških razgledih, deloval raziskovalno in pedagoško sebi v zadovoljstvo in drugim s širjenjem znanja.

Jože Bole

